

ДО ЮВІЛЕЮ В.П. ЛАВРЕНЧУКА

16 квітня 2009 року виповнилося 70 років кандидату фізико-математичних наук, доценту Володимиру Петровичу Лавренчуку, невтомному трудівнику на науково-педагогічній ниві.

Народився В.П. Лавренчук у містечку Браїлів Жмеринського району Вінницької області в родині механіка Браїлівської машинно-тракторної станції. Навчався в початковій школі с. Рижавка Жмеринського району, семирічній школі с. Ворошилівка Тиврівського району та середній школі с. Потоки Жмеринського району. Зразу ж після закінчення в 1955 р. школи Володимир поступив на фізико-математичний факультет Чернівецького університету, з яким пов'язав усе своє подальше життя. Як кращий випускник університету 1960 року він був залишений в ньому для роботи на посаді асистента кафедри диференціальних рівнянь. Протягом 1964–1967 рр. навчався в аспірантурі при цій кафедрі під керівництвом професора С.Д. Ейдельмана та доцента С.Д. Івасишена.

Надзвичайно роботящий і старанний від природи, В.П. Лавренчук успішно закінчив аспірантуру й у 1969 р. на Вченій раді

Чернівецького університету захистив кандидатську дисертацію "О граничных задачах для общих линейных параболических систем в неограниченных областях и квазилинейных параболических по И.Г. Петровскому систем" (офіційні опоненти – професор М.С. Агранович та доцент Б.Я. Липко, провідна установа – Інститут математики АН УРСР). Учене звання доцента по кафедрі диференціальних рівнянь йому присвоєно в 1973 р.

У 1967–1988 рр. Володимир Петрович трудився на посадах асистента, старшого викладача та доцента рідної кафедри диференціальних рівнянь, а в 1988 р. перейшов працювати доцентом на новостворену кафедру математичного моделювання, до організації і належного функціонування якої він доклав чимало зусиль і яка стала для нього другою рідною кафедрою. З 2003 р. В.П. Лавренчук працює в Чернівецькому торговельно-економічному інституті Київського національного торговельно-економічного університету спочатку доцентом кафедри інформаційних систем і мереж, а потім професором кафедри вищої математики та інженерно-технічних дисци-

плін. Але з кафедрою математичного моделювання університету він не розриває зв'язки, працюючи за сумісництвом доцентом цієї кафедри.

У щедрому доробку вченого й педагога 92 публікації, з них 23 наукові статті, 24 праці в матеріалах наукових конференцій, 5 статей з методики та історії математики, 37 навчально-методичних посібників і 3 підручники, з яких 19 мають гриф Міністерства освіти і науки України. Основні наукові статті наведені в списку літератури під номерами 1–17, а повний перелік навчально-методичних посібників і підручників міститься в брошурі [18].

Наукові інтереси В.П. Лавренчука пов'язані з теорією лінійних і нелінійних параболічних рівнянь і систем рівнянь із частинними похідними.

Його кандидатська дисертація (див. [1–3]) була присвячена: 1) встановленню коректної розв'язності в класах зростаючих гельдерових функцій початкової задачі та загальних крайових задач у необмежених областях спеціального вигляду для параболічних за В.О. Солонниковим систем; 2) знаходженню класів існування розв'язків крайових задач для параболічних за І.Г. Петровським систем рівнянь зі степеневими зростаючими при $|x| \rightarrow \infty$ коефіцієнтами; 3) доведенню теорем про локальну розв'язність та можливість продовження на ширший часовий інтервал розв'язків загальних крайових задач для квазілінійних параболічних за І.Г. Петровським систем.

У працях [4, 5] доведені теореми про локальну розв'язність та продовження розв'язків крайових задач для нелінійних параболічних у сенсі І.Г. Петровського систем, а також систем з оператором Бесселя.

Стаття [6] присвячена встановленню коректної розв'язності неоднорідної параболічної крайової задачі в необмеженій області у випадку, коли зростають коефіцієнти групи молодших членів системи, а коефіцієнти групи старших і крайових умов обмежені.

У статті [7] для квазілінійного параболічного рівняння другого порядку доведено

існування глобального розв'язку задачі Діріхле, а також теорему про розв'язність задачі без початкових умов.

Побудову та одержання оцінок однорідної матриці Гріна загальної крайової задачі для дисипативної параболічної системи в необмеженій області здійснено в праці [8].

У статтях [9, 10] розглянуто задачу Коші для квазілінійного параболічного рівняння другого порядку з інтегральним коефіцієнтом, а також деякі нелокальні задачі для рівняння з оператором Бесселя.

Для загальних лінійних параболічних систем з оператором Бесселя в [11] доведено теореми про інтегральні зображення та множини початкових значень розв'язків. Слабку стабілізацію розв'язків задачі Коші для параболічних рівнянь з оператором Бесселя встановлено в [12].

Нелінійну крайову задачу для параболічного рівняння другого порядку зі зростаючими коефіцієнтами та задачу Коші для лінійного рівняння з необмеженим коефіцієнтом і виродженням розглянуто в працях [13, 14].

В останніх статтях [15–17] для деяких параболічних рівнянь з оператором Бесселя і зростаючими коефіцієнтами знайдено фундаментальний розв'язок задачі Коші та досліджено його властивості, за допомогою яких встановлено точні теореми про коректну розв'язність задачі Коші, інтегральне зображення та множини початкових значень розв'язків.

За довгий час викладацької роботи Володимир Петрович підготував і на високому науково-методичному рівні прочитав такі нормативні та спеціальні курси: математичний аналіз, диференціальні рівняння, рівняння математичної фізики, методи математичної фізики, теорія ймовірностей і математична статистика, варіаційне числення, крайові задачі для параболічних рівнянь другого порядку, узагальнені функції в математичних моделях, вища математика для економічних спеціальностей, математичне програмування, дослідження операцій, математичні моделі управління ризи-

ком, математичні моделі перехідної економіки.

В.П. Лавренчук провів і продовжує проводити значну роботу із науково-методичного забезпечення дисциплін, які він читає. Колективами авторів під його керівництвом і за його безпосередньої участі підготовлено й видано цілий ряд навчально-методичних посібників і підручників з вищої математики, рівнянь математичної фізики, математичного програмування, дослідження операцій, математичних моделей управління ризиком та ін. Написані чітко й грамотно, вони використовуються в навчальному процесі багатьох вищих навчальних закладів України (див. №№ 33, 34, 42–47, 57, 66–73, 76, 77 із додатка 4 брошури [18]).

Чільне місце в діяльності Володимира Петровича займала організаторська, виховна та громадська роботи. Він був членом спеціалізованої вченої ради із захисту кандидатських дисертацій в Чернівецькому університеті, неодноразово виступав офіційним опонентом на захистах дисертацій, у 1995–2003 рр. працював заступником декана математичного факультету з навчально-виховної роботи, двічі очолював журі обласного конкурсу "Вчитель року з математики" Чернівецької області, був першим керівником факультетського осередку товариства "Просвіта".

За сумлінну навчально-виховну й наукову роботу В.П. Лавренчук нагороджений грамотами Міністерства освіти СРСР, Міністерства освіти і науки України, є відмінником народної освіти УРСР.

Володимир Петрович Лавренчук – чудовий педагог, доброзичлива і порядна людина, чесний у відношенні до людей і до себе, працелюбний і працездатний, всією душею відданий роботі. У нього є ще багато творчих задумів і планів на майбутнє. Хай йому вистачить здоров'я і насаги їх реалізувати!

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. *Івасишен С.Д., Лавренчук В.П.* Про розв'язність задачі Коші та деяких крайових задач для загальних параболічних си-

стем у класі зростаючих функцій // Доп. АН УРСР. Сер. А. – 1967. – № 4. – С. 299–303.

2. *Лавренчук В.П.* Загальні крайові задачі для параболічних систем зі зростаючими коефіцієнтами // Доп. АН УРСР. Сер. А. – 1968. – № 3. – С. 238–243.

3. *Лавренчук В.П., Івасишен С.Д.* Про локальну розв'язність та продовження розв'язків крайових задач для квазілінійних параболічних систем // Доп. АН УРСР. Сер. А. – 1969. – № 10. – С. 872–876.

4. *Івасишен С.Д., Лавренчук В.П.* Локальная разрешимость краевых задач для нелинейных параболических систем // Линеинные и нелинейные краевые задачи математической физики. – Киев, 1974. – С. 311–321.

5. *Лавренчук В.П., Матийчук М.И.* 0 нелинейных B -параболических краевых задачах // Математическая физика: Респ. межвед. сб. – Киев: Наук. думка, 1977. – Вып. 21. – С. 80–85.

6. *Івасишен С.Д., Лавренчук В.П.* 0 корректной разрешимости общих граничных задач для параболических систем с растущими коэффициентами // Укр. мат. журн. – 1978. – 30, № 1. – С. 100–106.

7. *Лавренчук В.П., Матийчук М.И.* Глобальная разрешимость граничной задачи для квазилинейной параболической системы и задача без начальных данных // Укр. мат. журн. – 1982. – 34, № 6. – С. 710–717.

8. *Івасишен С.Д., Лавренчук В.П.* 0 матрице Грина параболических граничных задач с растущими коэффициентами // Общая теория граничных задач: Сб. науч. тр. – Киев: Наук. думка, 1983. – С. 81–89.

9. *Лавренчук В.П.* Деякі нелокальні задачі для параболічного рівняння другого порядку з оператором Бесселя // Крайові задачі з різними виродженнями і особливостями: Зб. наук. пр. – Чернівці, 1990. – С. 111–119.

10. *Лавренчук В.П.* Задача Коші для квазілінійного параболічного рівняння другого порядку з інтегральним коефіцієнтом // Крайові задачі з різними виродженнями і

особливостями: Зб. наук. пр. – Чернівці, 1990. – С. 120–127.

11. *Івасишен С.Д., Лавренчук В.П.* Об интегральном представлении решений параболической системы линейных уравнений с оператором Бесселя // Нелинейные граничные задачи: Межвед. сб. науч. тр. – 1992. – Вып. 4. – С. 19–25.

12. *Городецький В.В., Житарюк І.В., Лавренчук В.П.* Про слабку стабілізацію розв'язків задачі Коші для лінійних параболічних рівнянь з оператором Бесселя // Доп. АН України. – 1993. – № 2. – С. 5–9.

13. *Лавренчук В.П.* Про нелінійну крайову задачу для параболічного рівняння другого порядку із зростаючими коефіцієнтами // Дослідження математичних моделей: Зб. наук. пр. – Київ: Ін-т математики НАН України, 1997. – С. 143–147.

14. *Лавренчук В.П.* Задача Коші для нелінійного параболічного рівняння другого порядку з необмеженим коефіцієнтом і вродженням // Наук. вісник Чернівецького ун-ту: Зб. наук. пр. Вип. 76. Математика. – Чернівці: Рута, 2000. – С. 50–53.

15. *Балабушенко Т.М., Івасишен С.Д., Лавренчук В.П., Мельничук Л.М.* Фундаментальний розв'язок задачі Коші для деяких параболічних рівнянь з оператором Бесселя і зростаючими коефіцієнтами // Наук. вісник Чернівецького ун-ту: Зб. наук. пр. Вип. 288. Математика. – Чернівці: Рута, 2006. – С. 5–11.

16. *Балабушенко Т.М., Івасишен С.Д., Лавренчук В.П., Мельничук Л.М.* Задача Коші для деяких параболічних рівнянь з оператором Бесселя і зростаючими коефіцієнтами // Наук. вісник Чернівецького ун-ту: Зб. наук. пр. Вип. 314–315. Математика. – Чернівці: Рута, 2006. – С. 7–16.

17. *Балабушенко Т.М., Івасишен С.Д., Лавренчук В.П., Мельничук Л.М.* Інтегральне зображення розв'язків деяких параболічних рівнянь з оператором Бесселя і зростаючими коефіцієнтами // Наук. вісник Чернівецького ун-ту: Зб. наук. пр. Вип. 336–337. Математика. – Чернівці: Рута, 2007. – С. 7–15.

18. *Івасишен С.Д., Пасічник Г.С., Черевко І.М.* Кафедра математичного моделювання Чернівецького університету. Основні здобутки за 20 років від часу створення. – Чернівці: Рута, 2008. – 42 с.

С.Д. Івасишен